

Att måla en stol.

Sedan urminnes tider har särskilda stolar och pallar använts vid förlossningar. De har funnits i otaliga varianter och har använts både i slott och koja. De finns och används än idag inom förlossningsvården.

När jag blev inbjuden att delta som konstnär i arbetet med Göteborgs Stadsmuseums nya basutställning om staden Göteborgs 1900-tal, fick jag veta att mitt bidrag skulle ingå i berättelsen om barnmorskan Maria Lindén som arbetade här för 100 år sedan. Det kändes väldigt roligt och spännande.

Första gången jag såg en förlossningspall var på Skansen i Stockholm 1971. Den var väldigt gammal, tillverkad av en trädgren som utifrån sin naturliga form erbjöd sits och öppning för att hjälpa till vid en förlossning. Träet var omsorgsfullt behandlat – ytan så blank och silkeslen. Det var ett föremål som satte igång många tankar och funderingar hos mig. Jag fick inte veta något om var pallen kom ifrån, ingenting om vem eller vilka kvinnor som suttit på den eller vilka barn som kommit till världen genom den rundade, öppningen. Men min fantasi fick så mycket näring av den där pallens uttryck.

Som konstnär tillverkar och bearbetar jag också föremål för att nära funderingar och fantasier. Vi behöver tänka och fantisera. Både för att lösa problem och för att stärka vår förmåga att ställa obesvarbara frågor.

För mig är all konst språk och mitt bildspråk tar sig fram genom föreställande, berättande bilder. Med den här stolen och alla andra bilder jag gör, deltar jag i en konsttradition som pågått i tusentals år. Bilder som formas av konstnärens erfarenheter och egenheter och uttolkas utifrån betraktarens erfarenheter och egenheter. Som uttolkare får man egentligen inte veta något särskilt om konstnären. Men när kommunikationen fungerar så får uttolkaren kanske veta något om sig själv. Det är konst som kan komma till ordlöst, uttolkas ordlöst och landa i oss som insikt och erfarenhet utan att vi kan förklara hur det går till.

Den avgörande nyckeln till en sådan erfarenhetsbaserad uttolkning i konsten är inte svår att komma åt. Den ligger helt enkelt i frågan:

”Jag undrar hur många sätt man kan se den här bilden på?”

Med den frågan kan uttolkaren delta med sin egen tolkning och med intresse också öppna sig för andras tolkningar, som kanske är helt annorlunda. Konstens utseende och uttryck är inget man behöver vara sams om. Tvärtom. Man kan tycka tvärtemot sin bästis, sin käresta eller chefen eller någon man inte känner. Konstens stora mångstämmighet ger oss ett användbart utrymme att fundera över tillvarons villkor och träna på att vara oeniga utan att bli fientligt inställda mot varandra.

Nina Bondeson, mars 2021